

Iwé Dánielì – Nọmbà M̀ar̀undínl̀og̀ota

Iṣipayá Àsotélè: Ìmòye Nípa Ìdààmú Ojọ Kejilá, Ojọ Kẹtálá, Oḍún 2020 àti Ìfiránṣẹ́ Tí Ní Sípaya tí Èkún Oḡànjọ ní Àwọn Ojọ Ìkẹyìn

Jeff Pippenger
2024-01-29

Ní ojọ kejidínlógún oṣù Keje, oḍún 2020, ìjákulè àkókó dé fún ìṣisẹ̀ ìtúnṣe Olorun ti igbà ikẹyìn. Ó fi àmì-òṅà kan sílè nínú itàn Ègbé kẹta, èyí tí í ṣe itàn òjò àipé, àti pèlú itàn ididì àwọn egbèrún m̀erínl̀élóg̀orin [144,000]. Gbogbo ìṣisẹ̀ ìtúnṣe nínú itàn mímó ni ó ti ṣàfihàn itàn nàà, a sì tún ṣàfihàn án ní pátò jùlò nípasẹ̀ itàn ìṣisẹ̀ Millerite, a sì ṣe àkàwé rẹ̀ nípasẹ̀ òwe àwọn wúndiá m̀ewáá, ó sì ǹ ṣojú fún itàn àsotélè tí gbogbo wòlì dá m̀.

Ojọ kẹtálá oṣù Keje, oḍún 2020, dúró fún ìdààmú àkókó ti ìṣikiri nàà, àti pé, gégé bí bẹ̀, ó samisi didé àkókò idádúró nínú àpèjúwe àwọn wúndiá m̀ewáá àti Hábakúkù. Nínú itàn àwọn Millerite, èrì kan nàà tí ó yorí sí ikéde aṣiṣe wọn ni a rí pé ó ǹ tọka sí ojọ tòótó nàà. Nígbà nàà ni a rí i pé àkókò idádúró nínú àpèjúwe àwọn wúndiá m̀ewáá jẹ̀ otító isinsin yìi, àti pé àkókò idádúró yẹn ni àkókò idádúró kan nàà nínú Hábakúkù orí kejì. Àpèjúwe àwọn wúndiá m̀ewáá ni a tún ṣe dé èkúnrèrè rẹ̀ gan-an, àti pé otító yẹn ǹ fi hàn pé àwọn nikan tí wọn ní í ṣe pèlú ìdààmú nàà ni wọn jẹ̀ oludije láti jẹ̀ wúndiá ologbon tabi wúndiá omugò.

Àwùjọ nílá ti Adventismu Laodicea ni a dán wò nípa didé Wó kẹta ní ojọ Kẹsán 11, 2001, àti nígbà tí àsotélè tí ó kùnà ti ojọ Keje 18, 2020 kojá, a fi Adventismu Laodicea sílè sèyìn láti máa ṣàkalè láinì itòṣonà padà sí oḍò Ròòmù, gégé bí ó ti rí fún àwọn Pùròtèsítàntì nínú itàn Millerite.

Ki í ṣe pé àwọn Millerite nikan ló dá àkókò idadúró m̀ gégé bí imúṣe àkàwé àwọn wúndiá m̀ewáá, ṣùgbón wọn rí i pèlú pé nínú Hábakúkù àṣe nàà láti dúró de iran nàà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ó fà á sèyìn, ni àmì-òṅà àsotélè kan nàà nàà. Nígbà nàà ni Hábakúkù fi jẹrìí pé iran tí a ti fi hàn ní òṅà aṣiṣe, tí ó sì ti fa idánilójú àkókó nàà, ni iran nàà tí yòò “sòrò” ní oṣin.

Nítorí iran nàà sì jẹ̀ fún àkókò tí a yàn; ṣùgbón ní iparí yòò sòrò, kì yòò sì puró: bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ó ǹ dúró pé, dúró dè é; nítorí pé dájúdájú yòò dé, kì yòò pé. Hábakúkù 2:3.

Ìhìnreere tí ó mú kí ìdààmú àkókó wá ni ìhìnreere kan nàà tí a oò m̀ pé ó ǹ ṣe ní imúṣe ní ojọ iwájú tí ó sún m̀lè, ṣùgbón ó jẹ̀ ìhìnreere tí ó ṣi dá lórí àwọn àrìyànjiyàn àsotélè isáájú tí a lò nínú ikéde aṣiṣe àkókó nàà.

Nínú itàn àwọn Millerite, àwọn èniyàn májè mú atijó ni a kókó dán wò; lèyìn nàà ni a dán àwọn èniyàn májè mú tuntun wò. Ìdánwò nàà bèrè fún àwọn Pùròtèsítàntì nígbà tí àngèlì àkókó ti Ìfihàn m̀ewáá àti àngèlì àkókó ti Ìfihàn m̀erínlá (nítorí wọn jẹ̀ àngèlì kan nàà) sòkalè ní August 11, 1840. Ìdánwò wọn parí pèlú ibanúje àkókó àti didé àngèlì kejì ti Ìfihàn m̀erínlá.

Nínú itàn àwọn Millerite, idánwò fún àwọn Millerite bèrè pèlú didé àngèlì kejì ní àkókò irèwèsì àkókó, ó sì parí pèlú didé Igbe Áarín Oru, èyí tí Sister White ṣàfihàn gégé bí oṣolopò àwọn àngèlì tí wọn darapò m̀ àngèlì kejì. Lábé agbára Èmí Mímó, àwọn Millerite tí wọn m̀ tí wọn sì gba ihìn

isẹ Igbe Àárín Òru ni a yà sọtò nígbà nàà kúrò lódò àwọn Millerite tí kò mọ̀ ihìn isẹ̀ nàà tí n sò kalẹ̀ ní gbogbo àyíká wọn. Ní October 22, 1844, ángẹ̀lì kẹ̀ta dé, iran nàà tí ó ti pé ní idádúró sì bá a sòrò nígbà nàà.

Nínú itàn fífowódìígbèná àwọn egbèrún kan ogórùn-ún m̀erínlélógójì [144,000], a kòkò dán àwọn èniyàn májẹmú àtijó wò, léyìn nàà àwọn èniyàn májẹmú tuntun. Idánwò nàà bèrè fún Adventismu ti Laodicea nígbà tí ohùn àkòkò ti ángẹ̀lì Ìfihàn orí kẹ̀tádínlógún [18] àti ángẹ̀lì kẹ̀ta ti Ìfihàn orí kẹ̀rinlá [14] (nítòrí pé ángẹ̀lì kan nàà ni wòn), sòkalẹ̀ ní September 11, 2001. Idánwò wọn parí pèlú ibànújé ojó July 18, 2020.

Nínú isisẹ̀ angẹ̀lì kẹ̀ta, idánwò fún egbèrún m̀erínlélógórin àti òkẹ̀ m̀erin nàà bèrè pèlú dídé ibànújé àkòkò, yòò sì parí pèlú dídé ihìn Èkún Àárín Òru. Ní abẹ̀ agbára Èmí Mímó, àwọn tí wòn n báyíi mọ̀ tí wòn sì gba ihìn Èkún Àárín Òru, nígbà nàà ni a yà wòn kúrò lára àwọn aṣiwèrè àti àwọn ẹ̀ni búburú tí kò mọ̀ ihìn oníhà púpọ̀ tí ó n rọ̀ yí wòn ká ní gbogbo àkòkò yìi.

Nígbà òfin Ojọ̀ Àìkú tí n bọ̀ láipẹ̀ bá dé, “ohùn” kejì ti ángẹ̀lì Ìfihàn orí kejídínlógún yòò sòrò, èyí tí ó sì tún jẹ̀ iran nàà tí “pé” ní síṣòrò. Ó tún dúró fún iranṣẹ̀ ángẹ̀lì kẹ̀ta tí n “wú” sòkè dé igbe ñlá.

A fi Èkún Ògànjó òru hàn gégé bí ọ̀pọ̀ àwọn ángẹ̀lì tí wòn darapọ̀ mọ̀ ángẹ̀lì tí ó ti sáájú. Ihinrere Èkún Ògànjó òru ní ọ̀pọ̀ èròjà tí n sètílẹ̀yìn fún gbogbo ihinrere nàà, àti pé àwọn ángẹ̀lì jẹ̀ ààmì àwọn ihinrere. Nínú itàn àwọn Millerite, aṣáájú-òná tí a mọ̀ gégé bí ẹ̀ni tí ó sí iwájú nínú mímú ihinrere tòótó ti Èkún Ògànjó òru jọ̀ ni Samuel S. Snow. Nínú itàn nàà, a ti fi ẹ̀rì hàn dáadáa pé imọ̀ Snow nípa ihinrere Èkún Ògànjó òru dàgbà sí i nípàsẹ̀ àkòkò kan.

A tún ẹ̀ itàn nàà dé ojú létà rẹ̀ gan-an, àti pé ihìn ti Igbe Òru Àárín gbùngbùn ikẹ̀yìn ti n dàgbà ní gbangba láti iparí oṣù Keje, oḍún 2023. Kì í ẹ̀ ihìn ti Íslám nikan lásán, sùgbón ó tún ní inú rẹ̀ ihìn èdìdì àwọn ogórùn-ún kan lé m̀erínlélógójì nàà. Ó ní inú rẹ̀ isípáyá pé àwọn iwo méjì ti ẹ̀ranko ayé, àwọn méjèjì n gba “ikú àti àjìnde” kojá, gégé bí wòn ẹ̀ bá àwòrán ẹ̀ranko nàà lọ̀ ní ibámu, èyí tí ó sì mú àlò àṣòtẹ̀lẹ̀ nàà ẹ̀ ní itàn kan nàà pé “ẹ̀kejọ̀ jẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn méje.” Ó ní inú rẹ̀ àwọn isípáyá tí ó ní í ẹ̀ pèlú “itàn ikòkò” ti Ààrá Méje, ó sì mú àlò àṣòtẹ̀lẹ̀ ti “òkúta” tí a kọ̀ sílẹ̀ tí ó di “orí igun” ẹ̀, bí a ẹ̀ n sípáyá “àkòkò méje” ti Lefitiku m̀erínlélógóbòn gégé bí okùn tí n hun gbogbo òtító inú itàn Miller pọ̀, pèlú àwọn òtító tí a tú sílẹ̀ ní àkòkò ikẹ̀yìn ní oḍún 1989. Onísáàmù nàà sọ̀ ọ̀ báyí:

Òkúta tí àwọn akólé kọ̀ ni ó di òkúta pàtàkì igun ilé. Ọ̀dò Olúwa ni èyí ti wá; ó sì jẹ̀ ohun agbàyanu lójú wa. Èyí ni ojọ̀ tí Olúwa dá; a ó yò, a ó sì máa yìn inú rẹ̀. Sáàmù 118:22–24.

“Òkúta” nàà, tí í ẹ̀ “iyebíye” àkòkò tí William Miller sàwárí (àti pé àwọn iyebíye jẹ̀ òkúta), ni “ojọ̀ tí Olúwa ti dá.” A ti fihàn nínú àwọn àpilẹ̀kọ̀ isáájú pé isètò, àti àwọn ọ̀rò àṣẹ̀ ojọ̀ isinmi, jọ̀ pátápátá pèlú isètò iyíká mímó ti méje, gégé bí a ti gbé kalẹ̀ nínú Lefitiku orí kẹ̀dógún. Isinmi ní ojọ̀ keje jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ ti ilẹ̀ tí n sinmi ní oḍún keje, àti nígbà tí a bá wo àwọn àṣẹ̀ méjèjì ní òná yíi, wòn n pèsè ẹ̀rì pé ojọ̀ kan dúró fún oḍún kan nínú àṣòtẹ̀lẹ̀ Bíbélì.

Wòn tún fi hàn pé imọ̀ tí Miller kẹ̀de nípa ibínú Olorun ti “àkòkò méje,” nínú Lefitiku m̀erínlélógóbòn, ni a sàfihàn rẹ̀ gégé bí “ojọ̀ kan”, nítòrí Olúwa dá iyípo mímó ti oḍún méje sílẹ̀, pèlú idájú kan nàà gégé bí Ó ti dá ọ̀run àti ayé ní ojọ̀ mífà, tí Ó sì sinmi ní ojọ̀ keje.

Nígbà tí Jèsù parí àkàwé ogbà àjàrà nàà, Ó bi àwọn Farisi ní ibèèrè kan.

Nígbà nàà, nígbà tí olúwa ogbà àjàrà bá dé, kí ni yóò ẹ̀sẹ̀ sí àwọn àgbé wònyẹn? Wọn sì wí fún un pé, Yóò pa àwọn èniyàn búburú wònyẹn run ní iparun búburú, yóò sì yá ogbà àjàrà rẹ̀ fún àwọn àgbé m̀íràn, tí yóò máa san èso rẹ̀ fún un ní àkókò wọn. Jèsù wí fún wọn pé, Ẹ̀ ẹ̀ kò tii kà nínú Ìwé Mímọ̀ rí pé, Òkúta tí àwọn akékọ̀ọ̀ ilé kọ̀ sílẹ̀, èyí kan nàà ni ó di olórí igun ilé: ịṣẹ̀ Oluwa ni èyí jẹ́, ó sì ẹ̀sẹ̀ iyanu ní ojú wa? Nítorí nàà ni mo ẹ̀sẹ̀ wí fún yín pé, a ó gba ijọba Olorun kúrò lódò yín, a ó sì fi í fún orilẹ̀-èdè kan tí n ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ jáde. Ẹ̀nikẹ̀ni tí yóò bá ṣubú lórí òkúta yí ni a ó fọ̀; ṣùgbón ẹ̀ni tí òkúta nàà bá ṣubú lé lórí, yóò lẹ́ ọ̀ di túútúú. Nígbà tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi gbọ̀ àwọn òwe rẹ̀, wọn mò pé òun n sọ̀rọ̀ nípa wọn. Matteu 21:40–45.

Òwe àkàwé ogbà àjàrà nàà jẹ́ òwe àkàwé pé a kojá àwọn èniyàn tí a ti yàn tẹ̀lẹ̀, a sì fi ijọba nàà fún àwọn èniyàn tuntun tí a yàn. “Òkúta” tí a kọ̀ sílẹ̀ gégé bí Jèsù ti sọ̀, ni “òkúta” tí yóò yálà gbàlà tàbí pa run, gégé bí a ẹ̀sẹ̀ gbà á. “Òkúta” nàà gbọ̀dò jẹ́ òtítọ̀ inú Ìwé Mímọ̀ nínú àyíká tí Jèsù lò ó, nítorí ó ní agbára láti mú èso òdodo jáde, òdodo Kristi sì ni a máa n mú jáde nínú òkùnrin àti obìnrin nìkan nígbà tí wọn bá gba Ọ̀rọ̀ òtítọ̀ Rẹ̀.

Yà wọn sọ̀tọ̀ nípasẹ̀ òtítọ̀ rẹ̀: ọ̀rọ̀ rẹ̀ ni òtítọ̀. Johanu 17:17.

“Òkúta” nàà jẹ́ èkọ̀ itọ̀ni kan tí a lè gbà tàbí kọ̀, Jesu sì ni Ọ̀rọ̀ nàà, àti nínú ìwé Ịṣẹ̀ Àwọn Àpòsítélì, Pétérù fi hàn pé Kristi ni “òkúta” nàà.

Ẹ̀ jẹ́ kí ó di mímọ̀ fún gbogbo yín, àti fún gbogbo àwọn èniyàn Ísírẹ̀lì, pé nípa orúkọ Jèsù Kristi tí Násaréti, ẹ̀ni tí èyin kàn mò àgbélébùú, ẹ̀ni tí Olorun jí dide kúrò nínú àwọn òkú, àní nípasẹ̀ òun nàà ni òkùnrin yí dún níwájú yín ní iwòsàn pípé. Òun ni òkúta nàà tí èyin àwọn akélé kà sí asán, tí ó sì di orí igun ilé. Ịgbàlà kò sì sí nínú ẹ̀lómíràn kankan: nítorí kò sí orúkọ m̀íràn lábẹ̀ ọ̀run tí a fi fún àwọn èniyàn, nípasẹ̀ èyí tí ó yẹ̀ kí a gbàlà. Ịṣẹ̀ 4:10–12.

Léyìn nàà, nínú Peteru àkọ̀kọ̀, ó mú àpẹ̀rẹ̀ “òkúta” nàà lọ̀ jìná sí i síwájú, ṣùgbón ó pa á mò nínú àyíká kan nàà tí ikojá lówọ̀ àwọn èniyàn májẹ̀mú àtíjọ̀ àti yíyàn àwọn èniyàn tuntun tí a yàn, tí gégé bí ó ti sọ̀, “tẹ̀lẹ̀ rí èyin kí í ẹ̀sẹ̀ èniyàn kan, ṣùgbón nísinsin yí ẹ̀ jẹ́ èniyàn Olorun: tí kò rí àánú gbà tẹ̀lẹ̀, ṣùgbón nísinsin yí ẹ̀ ti rí àánú gbà.”

Ẹ̀ wá sọ̀dò rẹ̀, gégé bí òkúta aláàyè kan, ẹ̀ni tí èniyàn kọ̀ lóòótọ̀, ṣùgbón tí a yàn láti ọ̀dò Olorun, tí ó sì ẹ̀sẹ̀biye; èyin pẹ̀lú, gégé bí òkúta aláàyè, ni a n kọ̀ yín sókè dí ilé ẹ̀mí, ijọ̀ àlùfáà mímọ̀, láti máa rú ẹ̀bọ̀ ẹ̀mí tí ó ẹ̀sẹ̀ itẹ̀wọ̀gbà lódò Olorun nípasẹ̀ Jesu Kristi. Nítorí nàà, a sì kọ̀ ọ̀ sínú Ìwé Mímọ̀ pé, Wò ó, mo fi òkúta igun àgbà kan sí Sioni, àyànfẹ̀, ẹ̀sẹ̀biye: ẹ̀ni tí ó bá sì gbà á gbọ̀, ojú kí yóò tì í. Nítorí nàà, fún yín tí ẹ̀ gbàgbọ̀, ó jẹ́ ẹ̀ni ẹ̀sẹ̀biye: ṣùgbón fún àwọn tí kò gbọ̀ràn, òkúta tí àwọn akólé kọ̀, òun nàà ni a ẹ̀sẹ̀ ní orí igun, àti òkúta ikòsẹ̀, àti àpáta idíwọ̀; àní fún àwọn tí n kòsẹ̀ ní ọ̀rọ̀ nàà, níwọn bí wọn ti n ṣàìgbọ̀ràn: èyí tí a sì yàn wọn sí pẹ̀lú. 1 Peteru 2:4–8.

Peteru sọ̀ nípa àwọn èniyàn àyànfẹ̀ àtíjọ̀ pé, “sí àwọn tí kò gbọ̀ràn, òkúta tí àwọn akólé kọ̀, òun nàà ni a sọ̀ di orí igun, àti òkúta ikòsẹ̀, àti àpáta idíwọ̀, àní sí àwọn tí n kòsẹ̀ ní ọ̀rọ̀ nàà, níwọn bí wọn ti jẹ́ aláìgbọ̀ràn: sí èyí pẹ̀lú ni a yàn wọn.”

A ṣọ̀ju Jesu nípasẹ̀ gbogbo àpẹ̀rẹ̀ mímọ̀ ti ipilẹ̀ nàà.

Nítorí kò sí ipilẹ̀ miiran tí enikeni lè fi lélé ju èyí tí a ti fi lélé lọ, èyí náà ni Jèsù Kristi. 1 Kórínti 3:11.

Ipilẹ̀ tí àwọn Míléráiti kọ ni Àpáta Àinípèkun (Òkúta).

“A ti mú ikilọ̀ wá: Kò sí ohunkóhun tí a gbòdò jẹ́ kí ó wólé tí yóò fa ipilẹ̀ igbàgbò náà rú, èyí tí a ti n kọ̀ lé lóri láti igbà tí iranṣẹ̀ náà ti dé ní 1842, 1843, àti 1844. Èmi wà nínú iranṣẹ̀ yìi, àti láti igbà náà ni mo ti dúró níwájú ayé, ní òtító sí imólẹ̀ tí Olórùn ti fi fún wa. A kò nífẹ́ láti yọ̀ esè wa kúrò lóri pèpẹ́le tí a ti fi wón sí, bí a ti n wá Olúwa lójoojúmọ̀ pèlú àdúrà àtokànwá, ní lilo ọkàn wa láti wá imólẹ̀. Sẹ̀ ẹ̀ rò pé mo lè fi imólẹ̀ tí Olórùn ti fi fún mi sílẹ̀? Ó yẹ́ kí ó rí bí Àpáta Àinípèkun. Ó ti n darí mi láti igbà tí a ti fi fún mi.” Review and Herald, April 14, 1903.

Ìyebiye àkókó tí Miller sàwárí tí ó di apá kan nínú ipilẹ̀ ẹ̀kọ̀ àwọn Millerite, tí ó dàbí Àpáta Àinípèkun, ni “àwọn igbà méje” inú Lefitiku ogún-ún àti mēfà, àti “àwọn igbà méje” náà ni òtító ipilẹ̀ àkókó tí a fi sílẹ̀ ní ègbé kan látòdò àwọn asáájú Millerite wònyen tí wón sẹ̀sẹ̀ kọ̀ ipilẹ̀ Millerite náà. Àwọn akólé ni yóò kọ̀ òkúta ipilẹ̀ náà sílẹ̀. “Òkúta” náà, tí ó jẹ́ àpẹ̀rẹ̀ Kristi, tún jẹ́ ojọ̀ tí Oluwa ẹ̀, nítorí ó ẹ̀ ojọ̀ keje gégé bí ojọ̀ isinmi, àti ọdún keje gégé bí ọdún tí ilẹ̀ yóò sinmi. Ní ọdún 1863, a kọ̀ òkúta ipilẹ̀ náà sílẹ̀, sùgbón a ó ẹ̀ ní “orí igun” àti “òkúta ikòsẹ̀” fún àwọn aláìgboràn.

Ìròyìn ti Islam ti ègbé kẹta ni kókó-ọ̀rọ̀ isisẹ̀ àtúnṣe ti egbèrún kan ó lé mērinlélógòjì, ilànà idánwò sù bẹ̀rẹ̀ nígbà tí àngẹ̀lì Iṣipayá méjìdínlógún sọ kalẹ̀, bí a ẹ̀ da àwọn ilé ñlá ti Ilú New York wó lulẹ̀ ní September 11, 2001. Adventism dakẹ̀ ní ti idánimò àsọtẹ̀lẹ̀ pé September 11, 2001, ni didé “ojọ̀ ti ẹ̀fùfù ilà oòrùn.” Ní July 18, 2020, a fi wón sílẹ̀ sẹ̀yìn bí àwọn ẹ̀lẹ̀rì méjì ti Iṣipayá orí kọkànlá ẹ̀ pa wón ní àwọn ọ̀pópónà ilú ñlá náà. Idánwò Adventism ti parí, idánwò sù ti bẹ̀rẹ̀ fún àwọn tí wón ti jẹ́wọ̀ pé àwọn mọ̀ iròyìn Islam.

Léyìn tí wón ti dubulẹ̀ ní òkú lójú pópó tí di ọ̀pin oṣù Keje, ọdún 2023, a sì jí egungun gbígbe tí ó kú náà dide nípasẹ̀ ihinrere àkókó tí Èsékíẹ̀lì. Ihinrere kejì tí Èsékíẹ̀lì ni ihinrere ti ẹ̀fùfù mērin ti Ísilámù ti Ègbé kẹta, tí n sàfihàn sísí idipò ihinrere Ẹ̀kún Ọ̀ganjọ̀ ní ilọ̀sìwájú, èyí tí í ẹ̀ iran náà tí ó pé, àti kókó-ọ̀rọ̀ gbogbo àkókó isisẹ̀ náà. Léyìn náà, a tú oríṣiríṣi òtító sílẹ̀, nítorí ihinrere Ẹ̀kún Ọ̀ganjọ̀ dúró fún ihinrere onípò ojú. Òtító àkókó tí ó dojú kọ̀ egungun gbígbe tí ó kú náà ni òtító àkókó tí Àdífẹ̀nítisimù Laodíkea kọ̀, ó sì dúró fún òtító tí ó samisi iyípadà láti Laodíkea sí Filadẹ̀lfia.

Òtító ni ifiranṣẹ̀ ididè, nítorí náà ó nílò kí a fi í múlẹ̀ mejeeji ní ọ̀gbón inú àti ní ti ẹ̀mí pèlú. Kò tó láti mọ̀ pé àkókò tí àwọn ẹ̀lẹ̀rì méjì náà wà ní òkú ní ojú pópó jẹ́ ààmì isàpẹ̀rẹ̀ itúká “àkókò méje,” sùgbón ó tún bèèrè igbàgbò òtító náà ní irírí gidi.

Àwọn iyebiye Miller, tí wón dúró fún àwọn òtító tí a tú sílẹ̀ ní àkókò ọ̀pin ní ọdún 1798, di idánwò fún àwọn wúndiá ti àwọn ojọ̀ ikeyin. Irírí didúro gbòdò nínú òtító ní “ònà ẹ̀mí” ni a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ iyebiye àkókó Miller, àti idúro gbòdò nínú òtító ní “ònà ọ̀gbón” ni a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ ihinrere Islami ti ègbé kẹta. Ipè sí irònúpìwàdà àti ijẹ́wọ̀ ẹ̀sẹ̀ tí “àkókò méje” sàpẹ̀rẹ̀, n tọka sí isẹ̀ kan tí a n ẹ̀ ní ibámu pèlú Kristi ní Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀, tí a sì sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ iran “mareh.”

Ìmò “ogbón-ọ̀rò” nípa Islam ti Ègbé kẹta ni a ẓàfihàn rẹ nípasẹ̀ iran “chazon”, àti pé a nílò àwọn méjèjèjì fún àwọn tí a ó fí èdìdì dì. Ní ọ̀dún 1863, Adventism ti Laodicea yàn láti tún Jeriko kọ, ó sì fí iṣẹ̀ rẹ̀ tí mí mú Jerusalemu padà sípò sílẹ̀. Jeriko jẹ̀ ààmì ọ̀rò àti ọ̀rò-ayé, gégé bí a ti tún ẓàfihàn rẹ̀ nínú ifojú ti Laodicea.

“Ọkan lára àwọn ààbò olódi tí ó lágbara jùlọ ní ilẹ̀ nàà—ilú nílá àti ọ̀lọ̀rọ̀ Jẹ́ríkò—wà níwájú wọn gan-an, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ó jìnnà diẹ̀ sí ibùdó wọn ní Gílígàlì. Ní ààlà pẹ̀tẹ̀lẹ̀ ọ̀lọ̀ráá kan tí ó kún fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ohun èlò ilẹ̀ olóoru tí ó níye lóri àti onírúurú, àwọn ààfin àti tẹ̀npili rẹ̀, ibùgbé ìgbádùn àti iwà búburú, ilú agbéraga yí, lẹ̀yìn àwọn odi agbára rẹ̀ tí ó lágbara, dúró ní ipenija sí Ọ̀lọ̀run Ísírẹ̀lì. Jẹ́ríkò jẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn àga pàtàkì ti ìjòsìn ọ̀rìṣà, ní pàtàkì tí a yà sọ̀tọ̀ fún Aṣítárótì, ọ̀rìṣà abo oṣupá. Níhìn-ín ni gbogbo ohun tí ó burú jùlọ tí ó sì n sọ̀ èniyàn di ẹ̀lẹ̀gàn jùlọ nínú ẹ̀sìn àwọn ará Kénááni kó jọ sí. Àwọn èniyàn Ísírẹ̀lì, ní ọ̀kàn àwọn ẹ̀ni tí àwọn àbájáde ẹ̀lẹ̀rùjẹ̀jẹ̀ ti ẹ̀ṣẹ̀ wọn ní Bẹ̀ti-péòrì sù wà ní tuntun, kò lè wo ilú aláinìgbòràn yí bí kò ṣe pẹ̀lú iríra àti ibẹ̀rù.” Patriarchs and Prophets, 487.

“Òkúta” tí àwọn akéle kò sílẹ̀ ní ọ̀dún 1863, bí wọn ti tún Jeriko kọ, ni “àkókò méje” nàà tí ní àwọn ojọ̀ ikẹ̀yìn yòò di ọ̀títọ̀ (iyebiye), tí ó sì di “orí igun”, nítorí pé ọ̀títọ̀ nàà ni ó hun ibẹ̀rẹ̀ Adventism pọ̀ mọ̀ra nínú iṣipò àwọn Millerites, pẹ̀lú ọ̀pin Adventism nínú iṣipò àwọn ẹ̀gbẹ̀rún kan ogórùn-ún mẹ̀rìnlélógòjì. Iyebiye nàà, tí í ṣe “àkókò méje,” tún jẹ̀ “ojọ̀ tí Olúwa dá”, ó sì jẹ̀ Kristi fúnra rẹ̀, nítorí Ọ̀un ni Ọ̀rò nàà, Ọ̀un sì ni “Ọ̀títọ̀.” Kókó-ẹ̀kọ̀ nípa Islam ni kókó tí n mú iwènùmọ̀ àwọn èniyàn àyànfẹ̀ àtijọ̀ àti tuntun wá, iwènùmọ̀ alápa méjì nàà sì bẹ̀rẹ̀ ní September 11, 2001, èyí tí ó jẹ̀ “ojọ̀ ẹ̀fúùfú ilà-oòrùn”. Ní ojọ̀ nàà, àwọn olùṣọ̀ ni láti kọ̀rin gan-an orin kan nàà tí Kristi kọ, nígbà tí Ó kẹ̀de àkàwé ogbà-àjàrà nàà. Àwọn ẹ̀gbẹ̀rún kan ogórùn-ún mẹ̀rìnlélógòjì n kọ̀ orin Mose (“àkókò méje”), àti orin Ọ̀dọ̀-Àgùntàn nàà.

Mo sì rí bíi òkun dígí tí a dà pọ̀ mọ̀ iná; àti àwọn tí wọn ti ẓẹ̀gun ẹ̀ranko nàà, àti àwòrán rẹ̀, àti àmì rẹ̀, àti nónbà orúko rẹ̀, dúró lóri òkun dígí nàà, wọn sì ní àwọn duru Ọ̀lọ̀run. Wọn sì n kọ̀ orin Mósè, iranṣẹ̀ Ọ̀lọ̀run, àti orin Ọ̀dọ̀-Àgùntàn, pé, Títóbi àti agbàyanu ni iṣẹ̀ rẹ̀, Olúwa Ọ̀lọ̀run Olódùmarè; ọ̀dodo àti ọ̀títọ̀ ni ọ̀nà rẹ̀, iwọ̀ Ọ̀ba àwọn mí mú. Ifihàn 15:2, 3.

“Ọ̀dọ̀-agutan” nàà ni Kristi tí wọn pa, a sì pa á ní náárin ẹ̀gbẹ̀rún méjì lónà ogórùn-ún mārùn-ún àti ojọ̀ ogún, nípa bẹ̀cẹ̀ ó so ẹ̀bọ̀ iyè àti ẹ̀jẹ̀ Rẹ̀ pọ̀ jọ̀ (níbí tí Ó ti fí májẹ̀mú nàà múlẹ̀), pẹ̀lú “ìjà májẹ̀mú Rẹ̀” tí Mósè, nínú Lefitiku mẹ̀rìndínlógbọ̀n. Orin Mósè àti ti Ọ̀dọ̀-agutan ni orin chazon ti itàn àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ àti orin mareh tí “ifarahàn” Rẹ̀. Ọ̀un ni orin ìmò ogbón àti ọ̀ye ẹ̀mí gégé bí a ti sọ̀jú rẹ̀ nínú iran méjì ti Dáníẹ̀lì orí kejọ̀. Ọ̀un ni orin àwọn èniyàn májẹ̀mú kan tí a n dá lejọ̀ tí a sì n kojá wọn lọ, nígbà tí a n yan àwọn èniyàn àyànfẹ̀ tuntun. Ilàna yíyan nàà, àti nítorí nàà orin nàà, bẹ̀rẹ̀ ní September 11, 2001.

Yòò mú kí àwọn tí ó ti ọ̀dọ̀ Jakọ̀bu wá gbẹ̀mì sílẹ̀: Israẹ̀lì yòò hùwà, yòò sì yọ̀, yòò sì fí èso kún ojú ayé gbogbo. Ẹ̀sẹ̀ ó ti lù ú bí ó ti lu àwọn tí ó lu u? tàbí a pa á gégé bí pípani àwọn tí ó ti ọ̀wọ̀ rẹ̀ kú? Ní iwọn, nígbà tí ó bá rú jáde, iwọ̀ yòò bá a jiyàn: ó dá afẹ̀fẹ̀ líle rẹ̀ dúró ní ojọ̀ afẹ̀fẹ̀ ilà-oòrùn. Nítorí èyí ni a ó fí wẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ Jakọ̀bu kúrò; èyí sì ni gbogbo èso láti mú ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ kúrò; nígbà tí ó bá sọ̀ gbogbo àwọn òkúta pepẹ̀ di bí òkúta sọ̀kì tí a ti fọ̀ túútúú, àwọn agbàdo ọ̀rìṣà àti àwọn ère kí yòò dúró mọ̀. Síbẹ̀, ilú olódi nàà yòò di ahoro, ibùgbé nàà yòò sì di fifẹ̀ sílẹ̀, a ó sì fí í sílẹ̀ bí aginjù: níbẹ̀ ni ọ̀mọ̀ málùù yòò máa jẹun, níbẹ̀ ni yòò sì dùbùlẹ̀, yòò sì run àwọn

ẹka rẹ. Nígbà tí àwọn ẹka rẹ bá gbẹ, a ó fọ wọn kúrò: àwọn obinrin yòò wá, wọn yòò sì fi wọn síná: nítorí pé àwọn èniyàn tí kò ní òye ni wọn: nítorí nàà ẹniti ó dá wọn kì yòò ǵàánú fún wọn, ẹniti ó sì mò wọn kì yòò fi ojú rere hàn wọn. Yòò sì ẹlẹ ní ojó nàà, pé Olúwa yòò lu kúrò láti etí Odò nàà títi dé odò Ejibiti, a ó sì kó yín jọ lẹkòòkan, ẹyin oṃọ Israẹli. Yòò sì ẹlẹ ní ojó nàà, pé a ó fọn fẹrè ńlá nàà, àwọn tí ó ti fẹrẹ ẹgbé ní ilẹ Asiria yòò sì wá, àti àwọn ẹniti-ítijú ní ilẹ Ejibiti, wọn yòò sì jòsìn fún Olúwa ní òkè mímọ ní Jerusalemu. Isaiah 27:6–13.

Ní itumọ rẹ tó pé, àwọn ẹsẹ wònyí n tọka sí September 11, 2001, títi dé òfin Ojọ Àìkú tí n bọ láipẹ. Ẹsẹ kẹfà n fi gbogbo itàn nàà hàn nípa fifi ibẹrẹ ewéko nàà hàn, èyí tí ó gbé gbòngbò kalẹ, léyìn nàà ó hù itànnà àti bùdù, tí ó sì parí ní fifi ẹso kún ilẹ ayé. Ẹso tí ó kún ilẹ ayé n ẹ bẹ ní àkókò “wákàtí” nàà, èyí tí í ẹ ipẹyà òfin Ojọ Àìkú. Nígbà nàà tí Kristi n kó ẹso rẹ jọ sínú àkà rẹ, ó tún n mú idájọ wá sórí Babiloni. Idájọ tí ó ẹlẹ ní àkókò tí ilẹ ayé kún fún ẹso ni a ẹjọ rẹ nínú ẹsẹ keje, nígbà tí a béèrè àwọn ibéèrè méjì wònyí pé, “Ẹ ó ti lù ú bí ó ti lu àwọn tí ó lu u bí? tabí ẹ a pa á gégé bí pípani àwọn tí a pa nípasẹ rẹ?”

Nígbà nàà nínú ẹsẹ kejo, fifọ omi òjò ikeyin nàà ni a fi àmi sí pẹlú ọrọ yí pé, “Ní iwọn.” Ohun tí ó n mú kí àwọn ewéko yọ jade ni òjò, àti nígbà tí ibẹrẹ òjò ikeyin nàà bá jẹ èyí tí a fi àmi sí, a fi àmi sí i gégé bí ohun tí ó bẹrẹ “ní iwọn, nígbà tí ó bá yọ jade.” Nígbà tí òjò ikeyin bá bẹrẹ, a tú ú jade “ní iwọn”, nítorí a kì í tú ú jade láisi iwọn bí ikórè bá jẹ adalu òtító àti èké.

“Gbogbo ọkàn tí a yí padà ní tòótọ yòò ní ifẹ gbígbóná gidigidi láti mú àwọn ẹlómíràn jade kúrò nínú òkùnkùn یشان wá sínú imọlẹ àgbàyanu ti òdodo Jesu Kristi. Itújade ńlá ti Ẹmí Ọlórùn, tí n tan imọlẹ rẹ ká gbogbo ayé pẹlú ògo rẹ, kì yòò dé títi a ó fi ní èniyàn tí a ti mú lójú-kúrò, tí wọn mò nípa irírí ohun tí ó tùmọ sí láti jẹ àwọn aláṣiṣẹ pọ pẹlú Ọlórùn. Nígbà tí a bá ní iyàsímímọ pípé, pẹlú gbogbo ọkàn, sí iṣẹ iranṣẹ Kristi, Ọlórùn yòò jẹwọ òtító nàà nípa itújade Ẹmí rẹ láisi iwọn; ẹsẹgbẹ èyí kì yòò ẹlẹ nígbà tí apá tí ó tóbi jùlọ nínú ijo kò jẹ aláṣiṣẹ pọ pẹlú Ọlórùn. Ọlórùn kò lè tú Ẹmí rẹ jade nígbà tí imotara-ẹni-nikan àti fifi ara ẹni lò fún itẹlórùn ara hàn gbangba bẹ; nígbà tí ẹmí kan bá n jẹ àkóso tí, bí a bá fi í sí ọrọ, yòò sọ idáhùn Kaini yẹn,—‘Ẹmí ha ni olùṣọ arákùnrin mi bí?’ Bí òtító fún àkókò yí, bí àwọn àmi tí n pọ sí i ní gbogbo ọwọ, tí n jẹrì pé òpin ohun gbogbo ti sùn mọlé, kò bá tó láti jí agbára tí ó sùn nínú àwọn tí wọn n jẹwọ pé àwọn mò òtító, nígbà nàà òkùnkùn tí ó bá imọlẹ tí ó ti n tàn yòò bọ wọn mò lóri àwọn ọkàn wònyí. Kò sí àfarawé àwáwí kankan fún àibikítà wọn tí wọn yòò lè gbé kalẹ níwájú Ọlórùn ní ojó ńlá یشان ikeyin. Kò ní sí idí kankan láti mú wá gégé bí àwáwí idí tí wọn kò fi gbé ayé wọn, tí wọn kò sì rìn àti ẹsẹ nínú imọlẹ òtító mímọ ọrọ Ọlórùn, tí wọn sì fi bẹ ẹ i hàn sí ayé tí ẹsẹ ti sọ di òkùnkùn, nípasẹ iwà wọn, ifọkànsìn wọn, àti itara wọn, pé agbára àti òtító gidi ihinrere kò lè jẹ ẹni tí a lè tako.” Review and Herald, July 21, 1896.

Arábinrin White tọka sí ẹsẹ nàà gégé bí àsikò tí àngẹli Ifihàn sọkalẹ, nítorí ó wí pé, “itújade ńlá ti Ẹmí Ọlórùn, èyí tí n tan gbogbo ayé sí mímọ pẹlú ògo rẹ.” Nínú ẹsẹ míràn tí a ti sába tọka sí nínú àwọn àpilẹkọ wònyí, ó fi hàn pé nígbà tí “àwọn ilẹ ńlá ti New York” “bá wó lulẹ,” “Ifihàn orí kejidínlógún, ẹsẹ kin-in-ní títi dé ẹsẹ kẹta ni a ó mú ẹ.”

A ó tẹsíwájú pẹlú àwọn iròyìn wònyí nínú àpilẹkọ tí ó kàn.

Nísinsin yí ni ẹmí yòò kọrin fún Olùfẹ mi gan-an, orin ti Olùfẹ mi ní nípa ọgbà àjàrà rẹ. Olùfẹ mi ní ọgbà àjàrà kan lóri òkè ọlóràá púpọ: ó sì fi àlà yí i ká, ó kó àwọn òkúta inú rẹ jade, ó sì fi

